

Advies : Internethandel in bestemmingsplannen bedrijvenparken Kaatsheuvel / De Hoogt

Datum : 21 november 2013
Opdrachtgever : Gemeente Loon op Zand
Ter attentie van : M. Blokpoel-Courtier
Projectnummer : 212x01122

Opgesteld door : Roeland Mathijssen & Bianca Laheij

1. Inleiding

De gemeente Loon op Zand is bezig met het actualiseren van de bestemmingsplannen voor Bedrijvenpark Kaatsheuvel en Bedrijvenpark De Hoogt. Voor de actualisatie van deze bestemmingsplannen is een Nota van Uitgangspunten opgesteld. In deze Nota is aangegeven op welke wijze bepaalde – voor de bedrijvenparken van belang zijnde – onderwerpen juridisch kunnen te worden vertaald in de nieuwe bestemmingsplannen. In de Nota zijn hiervoor onder meer voorbeeldplanregels opgenomen, welke als basis dienen voor de nieuwe bestemmingsplannen. De gemeente is tot de conclusie gekomen dat er in de Nota – en ook in de nieuwe bestemmingsplannen – over het onderwerp webwinkels / internethandel onvoldoende is geregeld. In dit advies wordt aangegeven op welke wijze internethandel kan worden geregeld in de nieuwe bestemmingsplannen voor de bedrijvenparken.

2. Internethandel in Nota van Uitgangspunten

In de Nota van Uitgangspunten Bedrijvenparken van april 2013 is summier ingegaan op het aspect internethandel. Zo is in paragraaf 5.2 op pagina 14 van de Nota in de tabel aangegeven dat onder de categorie commerciële dienstverlening (diensten) ook wordt begrepen 'internetwinkels / pick up-points'. Internetwinkels en zogenaamde pick up-points (afhaalpunten) worden aangemerkt als mogelijke nieuwe initiatieven op de bedrijvenparken.

In paragraaf 5.4 van de Nota (pagina 17) is vervolgens per categorie weergegeven welk afwegingskader geldt. Hierbij wordt in een onderscheid wordt gemaakt in de volgende kaders:

1. nee, het initiatief past niet op een bedrijventerrein;
2. ja, het initiatief past op een bedrijventerrein;
3. het initiatief past onder voorwaarden op een bedrijventerrein, maar moet wel voldoen aan een aantal extra eisen (Ja, mits regel);
4. het initiatief past niet op een bedrijventerrein, behalve in uitzonderingsgevallen (Nee, tenzij regel).

Volgens de Nota is de categorie commerciële dienstverlening een categorie met activiteiten / initiatieven waarvoor onder voorwaarden extra ruimte wordt geboden op de Hoogt (de 'ja, mits regel'). Internetwinkels en afhaalpunten vallen onder deze categorie.

Vervolgens is in paragraaf 6.4 van de Nota onder het thematische uitgangspunt 'Detailhandel' opgemerkt dat het vestigen van 'webwinkels' op een bedrijvenpark eventueel mogelijk is via een ontheffing (afwijking). Daarbij moet hoofdzakelijk sprake zijn van een afhaalmagazijn / pick up point. In de voorbeeldbestemmingsplanregels is geen doorvertaling van het voorgaande gemaakt.

3. Internethandel: voorstel voor aanpassing Nota van Uitgangspunten

Ons voorstel is om onder de laatste alinea van paragraaf 6.4 (op pagina 22) van de Nota van Uitgangspunten de tekst als volgt aan te vullen.

“Voor het bestemmingsplan betekent dit, dat internetwinkels en afhaalpunten niet rechtstreeks mogelijk worden gemaakt binnen de bestemming ‘Bedrijventerrein’, maar dat een aparte (binnenplanse) afwijkingsprocedure moet worden doorlopen. In het bestemmingsplan wordt daartoe een afwijkingsbevoegdheid met voorwaarden voor het college opgenomen, die het mogelijk maakt om met een omgevingsvergunning ‘binnenplans’ af te wijken van het bestemmingsplan. Indien aan de voorwaarden wordt voldaan, is de vestiging van internetwinkels en afhaalpunten op de bedrijvenparken in principe toegestaan.

Internethandel is de verzamelterm voor alle handel (goederen en diensten) die via internet wordt bedreven. Er kan een onderscheid gemaakt worden in de volgende vormen van internethandel:

1. internetwinkels zonder fysieke bezoekmogelijkheid;
2. internetwinkels met fysieke bezoekmogelijkheid, waarbij een onderscheid wordt gemaakt in uitsluitend een afhaalpunt zijnde en geen afhaalpunt zijnde. Bij een afhaalpunt wordt enkel de mogelijkheid geboden tot het afhalen en/of retourneren van goederen (ook wel pick-up points genoemd).

Een internetwinkel, die fysiek toegankelijk is en niet uitsluitend een afhaalpunt betreft, kan in ruimtelijke zin als detailhandel worden aangemerkt. De overige vormen van internethandel, zijnde een internetwinkel zonder fysieke bezoekmogelijkheid of een internetwinkel met uitsluitend een afhaalpunt, worden in ruimtelijke zin niet als detailhandel aangemerkt.¹ Op pagina 14 van de Nota van Uitgangspunten zijn deze overige vormen van internethandel onder de categorie ‘commerciële dienstverlening’ gebracht. Daar waar in de Nota over ‘internetwinkels’ wordt gesproken, worden internetwinkels zonder fysieke bezoekmogelijkheden en afhaalpunten bedoeld.

De ‘ja, mits regel’ voor internetwinkels zonder fysieke bezoekmogelijkheden en afhaalpunten moet nog wel worden doorvertaald in een passende bestemmingsplanregeling. I bijlage 1 is een voorbeeldregeling opgenomen.”

4. Doorvertaling in bestemmingsplanregels

Voor een goede doorvertaling in de planregels geldt allereerst dat de voor internethandel van belang zijnde begripsomschrijvingen worden opgenomen (in artikel 1 van de planregels – Begrippen).

Wij stellen de volgende begripsomschrijvingen voor (en dus om bijlage 1 aan te vullen):

Afhaalpunt

¹ Zie ook de brochure van Kamer van Koophandel ‘Internethandel, keuze in beleid en vertaling in bestemmingsplannen’, maart 2013.

Een locatie waar de consument uitsluitend via internethandel bestelde goederen kan afhalen of retourneren, waarbij uitsluitend logistiek en opslag van bestelde goederen gedurende een korte periode plaatsvindt en waarbij geen sprake is van uitstalling ten verkoop en/of overige activiteiten.

Internethandel

Een vorm van dienstverlening, waarbij de handel voornamelijk plaatsvindt via een elektronische transactie en/of via internet en/of via andere media.

Internetwinkel

Het bedrijfsmatig te koop aanbieden via internethandel, zonder fysieke bezoekmogelijkheid (zonder showroom en afhaalpunt) en zonder opslag. Er is geen sprake van het ter plaatse afhalen of retourneren van een product dat via internet is besteld (en betaald). Het product wordt via de post aan de koper verzonden.

Vervolgens worden de specifieke gebruiksregels bij de bestemming 'Bedrijventerrein' aangevuld in die zin dat tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, in ieder geval gerekend 'internethandel in de vorm van een internetwinkel en afhaalpunt'.

Gelet op de 'ja, mits regel' wordt daarnaast in het artikellid 'Afwijken van de gebruiksregels' van de bestemming 'Bedrijventerrein' de volgende bepaling opgenomen.

Internethandel (internetwinkel / afhaalpunt)

Het bevoegd gezag kan door middel van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in artikel 2.4.1 sub ... ten behoeve van het toestaan van een internetwinkel dan wel een afhaalpunt, waarbij voldaan dient te worden aan de volgende voorwaarden:

- a. voor de vestiging van een afhaalpunt geldt dat deze geen zodanige verkeersaantrekkende werking heeft dat dit kan leiden tot een nadelige beïnvloeding van de normale afwikkeling van het verkeer dan wel tot een onevenredige parkeerdruk op de openbare ruimte;
- b. er dienen voldoende parkeerplaatsen te worden aangelegd op eigen terrein, waarbij voldaan dient te worden aan de CROW-parkeernormen, zoals opgenomen in bijlage ... van deze regels;
- c. aangetoond dient te worden dat voldaan wordt aan de relevante (milieuhygiënische) wet- en regelgeving.